

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация:

Име на курса: **Автоимунен отговор и автоимунни болести**

Лектор: **Доц. Др. Теодора Данева**

Телефон: 0876 144 677

Имейл: danevadoki@abv.bg

Хорариум: 30 учебни часа

Анотация (до 150 думи):

Задачата на имунната система е да защитава организма от чужди нашественици, носещи чужда генетична информация. Тя е устроена така, че да разпознава "чуждото" от "своето". Случва се обаче имунната система да започне да атакува собствените клетки и тъкани като чужди. Проблемът за автоимунитета и автоимунните болести присъства в специализираната медицина вече столетие. Курсът е подходящ за докторанти по медицина, молекулярни и клетъчни биолози, биохимици и други специалисти, работещи в граничните области на биологичните и медикобиологичните науки. Ще бъдат разгледани механизмите на имунния отговор и възникващият на негова основа автоимунен отговор, някои от автоимунните болести и принципите на тяхното лечение.

Тематично съдържание на курса (кратко описание по теми или модули):

Тема / Модул 1: Структура и функция на имунната система – 2 учебни часа

а/ Т-лимфоцити, В-лимфоцити, НК-клетки, макрофаги, дендритни клетки, антиген-представящи клетки

б/ молекули на междуклетъчното взаимодействие - цитокини, хемокини, клетъчни адхезивни молекули

Тема / Модул 2: Процеси на антигенното представяне и разпознаване - Т-клетъчен рецептор, главен комплекс на тъканната съвместимост - 2 учебни часа

Тема / Модул 3: Автоимунните болести в клиничен аспект - 2 учебни часа

Тема / Модул 4: Органоспецифични автоимунни болести - 12 учебни часа

а/ автоимунни тиреодити – болест на Базедов, тиреоидит на Хашимото

б/ инсулинозависим захарен диабет

в/ автоимунни полиендокринопатии

г/ автоимунни хемолитични анемии

д/ автоимунни тромбоцитопении

е/ автоимунни болести на черния дроб – хроничен активен хепатит, първична билиарна цироза

ж/ миастеиня гравис

з/ болест на Крон

е/ улцерозен колит

Тема / Модул 5: Системни автоимунни болести - 10 учебни часа

а/ системен лупус еритематозус

б/ антифосфолипиден синдром

в/ ревматоиден артрит

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

г/ синдром на Шогрен

в/ синдром на Шарп

Тема / Модул 6: Принципи на лечение на автоимунните болести - 2 учебни часа

Форми на обучение и оценяване:

Тема / Модул	Часове	Форма на обучение	Коментар	Начин на оценяване
Тема 1: Структура и функция на имунната система	2	Лекция	Основни понятия: клетки и молекули на имунната система.	Кратък тест / устен въпрос
Тема 2: Антигенно представяне и разпознаване	2	Лекция	Теоретично + показване на клетъчно взаимодействие или схеми.	Кратък тест / устен въпрос
Тема 3: Автоимунните болести в клиничен аспект	2	Семинар / дискусия	Обсъждане на клинични случаи, диагностика и симптоматика.	Участие в дискусия + резюме на казус
Тема 4: Органоспецифични автоимунни болести	12	Казусно-базирано обучение + лекции	Лекции за механизми (6 ч.) + казуси и дискусии (6 ч.).	Анализ на клинични случаи
Тема 5: Системни автоимунни болести	10	Казусно-базирано обучение + лекции	Лекции за патогенеза (5 ч.) + обсъждане на клинични случаи и лечение (5 ч.).	Казус + презентация
Тема 6: Принципи на лечение на автоимунните болести	2	Лекция + дискусия	Теоретични принципи + дискусия за терапевтични подходи.	Устен въпрос / мини-тест

Компетентности, придобити в резултат на обучението:

- **Теоретична компетентност**
 - Познаване на структурата и функциите на имунната система, включително Т- и В-лимфоцити, НК-клетки, макрофаги и дендритни клетки.
 - Разбиране на молекулните механизми на междуклетъчното взаимодействие (цитокени, хемокини, адхезивни молекули).
- **Клинична компетентност**
 - Разпознаване на основните органоспецифични и системни автоимунни болести.
 - Умение за анализ на симптоми, диагностика и клинична оценка на автоимунни заболявания.
- **Научноизследователска компетентност**
 - Разбиране на механизмите на автоимунен отговор и имунната регулация.
 - Способност за интерпретация на научни публикации и експериментални резултати в областта на автоимунитета.

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

• Практически компетентности

- Прилагане на казусно-базирано обучение за решаване на клинични случаи.
- Умение за използване на лабораторни и диагностични техники, свързани с имунния отговор.

• Комуникационни и междуличностни компетентности

- Обсъждане и аргументиране на научни и клинични заключения в групови дискусии.
- Подготовка на писмени анализи и презентации по конкретни автоимунни случаи.

• Компетентност по терапевтични стратегии

- Познаване на основните принципи на лечение на автоимунните болести и оценка на терапевтични подходи.

Литература:

Книга „Автоимунен отговор и автоимунни болести“

Автори: *Божко Митев Божков* и *Дора Николова Попова*.

Представява:

- **Учебно-научно издание** – подходящо като справочен материал за студенти и специалисти в медицинските и биологичните науки, които имат интерес към механизмите на автоимунитет и свързаните болести.
- **Компактно изложение** на основните принципи на автоимунния отговор, вероятно с акцент върху теорията и клиничните прояви, характерни за автоимунни заболявания.
- Може да служи като **допълнителна литература** в курсове по имунология или патологична физиология в българските висши училища.